

TANTÁRGYI TEMATIKA

Kisebbségsszociológia, romológia

2021/2022. I. félév

Tantárgy neve: KISEBBSÉGSZOCIOLÓGIA, ROMOLÓGIA	Tantárgy Neptun-kódja: AJJOE902KMAL1 Tárgyfelelős intézet: JTI Jogelméleti és Jogszociológiai Tanszék Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Vinnai Edina egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1. félév – őszi	Előfeltétel: nincs
Óraszám: 8/félév	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 2 kredit	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A tárgy általában a nemzeti és etnikai kisebbségek, részletesebben pedig a legjelentősebb hazai nemzetiségi csoport, azaz a romák társadalmi és jogi helyzetével kapcsolatos alapvető szociológiai és jogi fogalmakkal ismerteti meg a hallgatókat. Ennek részeként megismerkednek a jelentősebb nemzetközi és hazai szociológiai és szociálpszichológiai kutatások eredményeivel, valamint a nemzetközi, európai uniós és magyar jogi szabályozás releváns rendelkezéseivel, és az Egyenlő Bánásmód Hatóság esetjogával.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> T4, T7 <i>képesség:</i> K2, K12 <i>attitűd:</i> A1, A11 <i>autonómia és felelősség:</i> F2, F4</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
Gyakorlat:	
<p><u>1. 2021. november 26. péntek 16.00-19.30, A/1. 310.</u> Szociopóly társasjáték 2 csoportra osztva. Etnicitás és szegénység. Ki a szegény? A szegénységhez kapcsolódó fogalmak. Magyarországi adatok a szegénységről, foglalkoztatottság, munkanélküliség. Szegénység és bűnözés kapcsolata.</p> <p><u>2. 2021. december 11. szombat 12.20-15.40, XIX.</u> A kisebbségsszociológiához kapcsolódó alapfogalmak. A kisebbségek fogalma és főbb típusai. Kisebbség és többség együttélésére vonatkozó fontosabb társadalomelméleti kategóriák (attitűd, kategorizáció, sztereotípiák, előítélet, asszimiláció, integráció). Kisebbség és többség együttélésére vonatkozó fontosabb jogi kategóriák (egyenlő bánásmód, diszkrimináció, szegregáció). A magyarországi cigányság helyzete, szociokulturális sajátosságai. A kisebbségi jogokra és a jogvédelemre vonatkozó fontosabb ismeretek. Az egyenlő bánásmód elméleti kérdései, hazai szabályozása és gyakorlata. Az Egyenlő Bánásmód Hatóság kisebbségekkel kapcsolatos esetjoga.</p>	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: Önkéntes zárthelyi dolgozat a foglalkozások anyagából, rákérdezve a tematikus blokkokra és azok összefüggéseire.</p>	

A gyakorlati jegy teljesítésének módja, értékelése:

Írásbeli számonkérés az elsajátított anyagrészekből; négy kérdésre a releváns ismeretelemeket tartalmazó választ kell adni. A gyakorlati jegybe a félévközi számonkérés – sikeres – eredménye az általa lefedett részben beszámít.

Teljesítés értékelése: a gyakorlati jegy ötfokozatú. Az ötfokozatú értékelés az alábbi százalékos megoszlás alapján alakul ki:

Jeles (5): 88–100 %

Jó (4): 75–87 %

Közepes (3): 63–74 %

Elégséges (2): 51–62 %

Elégtelen (1): 0–50 %

Kötelező irodalom:

1. Hidasi Viktória – Vinnai Edina: *Bevezetés a szociológiába*. Miskolc: Miskolci Egyetemi Kiadó, 2015. 4. és 7. fejezetek, a gyakorlaton elhangzottak, az e-learning rendszerbe feltöltött óravázlat.
2. Dupcsik Csaba: *A magyarországi cigányság története*, Osiris, 2009.
3. Kardos Gábor: *Kisebbségek: konfliktusok és garanciák*. Budapest, Gondolat, 2007.
4. Kántor Zoltán–Majtényi Balázs (szerk.): *Szöveggyűjtemény a nemzeti kisebbségekről*. Budapest, Rejtjel, 2005.

Ajánlott irodalom:

1. Feischmidt Margit (szerk.): *Multikulturalizmus*. Budapest, Osiris, 1997.
2. Kántor Zoltán (szerk.): *Nacionalizmuselméletek. Szöveggyűjtemény*. Budapest, Rejtjel, 2004.
3. Kántor Zoltán: *Nacionalizmus* = <http://adatbank.transindex.ro/belso.php?alk=53&k=5>